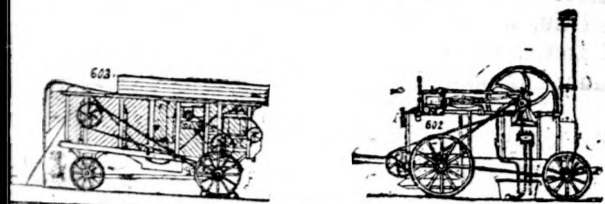

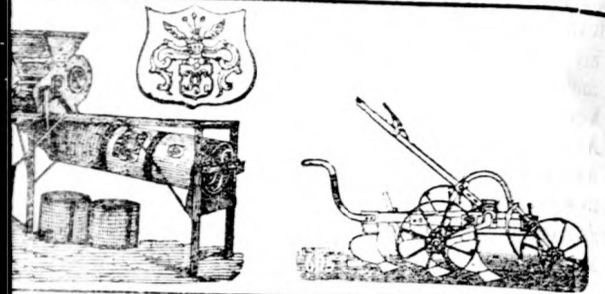
okoládé első orvosi tekintélyek bírálata sze...

EREDETI Head & Jefferies

smann J.

Budapest az osztr. államvaspálya közepében.

Eredeti Mayer Eredeti Jefferies

DEBRECZENI

ny-társulat t. részvényesei

Óraker. Debreczenben a városháza termében

KÖZGYŰLÉSRE

tel meghívotnak.

LES TARGYAI.

birotok jel-nése a lefojt 1880/81-ik üz-

mérleg beavatolásával.

nyunk az igazgatóság által inditványozott fel-

az alapszabályok értelmében megválasztása.

SS-nak módosítására vonatkozó igazgatósági

szabályzat.

vényesek, kik a közgyűlésen résztvevni kíván-

az alapszabályok 28-ik § a értelmében Deb-

banknál, vagy a gyári pénztárnál, Brünnben a

vagy Bécsben a Róbert és társas cég üzleti

adó elismermény a közgyűlésen megjelenésük

sz. részvényesek, hogy a f. llyegző bizottság

elés elé terjesztendő jelentés f. hó 10-dikétől

örmikor megtekinthetők.

Az igazgatóság.

első érdem-éremmel kiüntetve.

EM PARIS 1873.

Z. Egerszeg

május 2-dikán

1881.

első díj.

és MÜLLER

mezgyára Budapesten,

TRIEURÖKET, (konkolyválasztó)

malmok számára, KOPTATOKAT,

ÁKAT és ROSTÁKAT eséplőgé-

sej-ház.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.

Fel évre 5 . Egyes szám - . 5 .

Előfizetési pénz s minden közzemény:

főpénz. VECSEY-ház, földszint a szer-

kesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY

KAROLY könyvkereskedésben és a

szerkesztőségénél. Együtt a postahiva-

talok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petisorsért 5 kr.

Nagyobb terjedelmű, mint szintén több

izbéli hirdetések, alku szerinti a

legolcsóbb árért.

Bélyegdíj: minden beiglatásért külön

30 kr.

„Nyílt-tér”-en megjelenő közlemény

minden petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetlenül beküldött

kéziratok nem vétetnek tekintetbe.

Ugyazintén kéziratok nem adának

vissza.

Ütközet előtt.

Debreczen, június 13.

A függetlenségi párti képviselők utja, mindenfelé diadalmenethez hasonlít.

A függetlenségi eszme, mely mellett ez előtt hat évvel igen kis számu választókerület küzdött, már ma a legmegbízhatóbb kormány-

párti kerületekben is tért foglalt. Az eszme él, folytonosan hódít és előbb utóbb diadalmaskodik, a sötétben működő elvtelenség követőinek táborra egyre gyűrül.

A nagy párt, mely egységgel kérkedett s hatalmát és fölényét bécsi parancsra rombolólag gyakorolta a parlament és nemzet felett; legnagyobb része fölényen, láthatólag, csak felsőbb nyomásnak engedve, kénytelen megjelenni a választók előtt, hogy ott, az országos érdekek mellőzésével a helyi érdekek jövőbeli teljesítésének ígéretével ámit-sák a meg-elá-mithatókat.

A küzdelem nagyon egyenlőtlen a kormánypárt és a függetlenségi párt közt.

Itt egy lelkesítő eszme és romantikus érzelmek, ott hatalom és erőszak. Itt az összes nép érdekeért, a haza boldogságáért, Magyarország államiságáért küzdő nép, ott a kis hivatalnokoktól kezdve a megkeresztelt nagyságokig, s a hivatalra és más kitüntetésre aspiráló, a hatalom szolgálatára minden időben kész csoport vinya az elkeseredett harcot a haza érdeke ellen, a hatalom mellett.

Az eszmét gunyoló, a nemzet törekvéseit elnyomni igyekvő hatalommal szemben titáni küzdelme ez a népnek, de az eredmény annál dicsőbb, annál bátoritobb. Minden előrelépés, a hódításnak legparányibb térfoglalata is elégtétel a függetlenségi pártnak a mult küzdelmeiért, s a buzdításnak, bátorításnak forrása a jövőre.

Magyarország, a magyar nemzet az osztrák szolgálatba szegődött kormányhatalom ellenére is kifogja vinni jogait, nem szükséges ehhez Bécs felalása, természetes ellenségeinknek elpusztítása, nem felforgatás, forradalom, mivel a nagy-ság-ra aspiráló izejtgetik a választókat, nem kívántatik még vér, sőt annyi áldozat sem, mely a közös ügyek fentartására áldoztatik. Nemzetünk függetlenségére jogot ad multunk, a korszellem, nemzetünk tekintélye; és annak kivására erőt ad az akarat.

Az állam pénztárával támogatott hamis próféták, igyekeznek a függetlenségi eszmékről lemondásra rábírn a romlatlan, a hazáját szerető népet és mégis a függetlenségi zászló 200 kerületnél többen hirdeti az eszme terjedését, s ezen eszme terjedése biztosítja a nemzet jövőjét. Erőszak elbuktathatja még most is a nemzetet, de az eszme terjedése

világosan mutatja, hogy hajnalodik, s hazánk függetlenségi eszméje nem-soká diadalt aratand.

Higgyünk a magyar nemzet szabadságában, higgyünk a magyar nemzet diadalában s ezen hit vezéreljen bennünket ellenfeleinkkel szemben.

Guny, kicsinylés, hatalmi erőszak, s más bénító fegyverek ne rémítsenek el bennünket, mert ezek csak ideig örág tartók, csak a szabadság zászlója az, mely tulragyog időn és enyészeten.

Taaffe miniszterelnöknek Budapesten való tartózkodása alkalmával megbeszélés tárgyát képezték a hadsereg ujja szervezésére vonatkozó változások. Ez ujja szervezéssel a hadseregek az általános védkötelezettség behozatalával megkezdett reformja be lesz fejezve.

A főhadparancsnok ur közölte véleményét — amire ugyan senki sem volt kíváncsi — a B. C.-ben a hadügyminisztérium sajtópöremek elvisezése felett. Nyilatkozatában sértegeti a fölhmenő esküdteteket, kikre azt mondja, „jéltük csak magukat gyaláztatja meg”. Edelsheim Gyulai főhadparancsnok e nyilatkozata határozottan rossz szolgálatot tesz az ügynek, melyben szót emel. Hogy a tábornok ur bírálja és elítéli az esküdték eljárását, ez sem a hatáskörébe nem tartozik, sem pedig ahhoz a szakmához, melyet a főparancsnok ur ért.

Kétségkívül — és jogosan — rossz vért is szűl e magas katonai személyiségtől eredő nyilatkozat mindennél az országban, melynek közvéleménye csak alig fedette meg el a Dniest és Rüstow megközelmeztetését. S ha mást nem tudott Edelsheim Gyulai ez ügyben mondani, sokkal bölesebb dolog lett volna hallgatnia.

Irányi Dániel Nagyváradon.

június 11.

Ma érkezett meg a nagyvárad 48-as párt zászlószentelési ünnepélyére a fővárosból Irányi Dániel.

A vasutnál mintegy négyezer ember várta.

Midőn a vonat megérkezett, óriási éljen fogadta a küldöttség által kísért Irányit.

A perronn Dus László, pártunk elnöke fogadta őt, lelkesült hangon tartott beszéddel, kiemelve beszédjében azt, hogy Irányinak köszönhetjük a 48-as pártnak 1874-ben lett megalapítását.

Irányi lelkes hangon válaszolt erre. Kimentette először is a többi meghívott képviselőket kik más kerületben lett elfoglaltságuk miatt nem jöhettek ide, egyeb-iránt hozza nem csak azoknak, hanem az egész pártnak üdvözetét. Ő mint régi barát jött ide a zászlószentelési ünnepélyre, ezen zászló az elvek külső jelképe. Azon reményét fejezi ki, hogy Nagyvárad lelkes polgárai győzelemre is juttatják. Beszédje óriásilag megéltjeztett.

Erre folytonos eljenzések között megindult a menet, elől a bandérium, azután Irányi és a küldöttség, utána a zene s a megszámlálhatatlanabb néptömeg.

A menetet a „Sas”-ba vonult, hol Irányi ideiglenesen elszállásoltatott. A menetben ott volt Kiss Albert képviselő, Rigó Ferenc képviselőjelölt s többek a bihari kerületből, mint V. Szabó és Némethy, továbbá Fényes Géza.

Midőn a menetet a „Sas”-hoz megérkezett, addig az óriási tömeg nem oszlott

el, míg Irányi nem szólott hozzájuk. — Irányi a balconról üdvözölte őket, kifejezte, hogy a polgárok rokonszenvé mélyen meghatja őt, mert úgy látja, hogy éppen oly barátilag fogadják őt, mint 7 évvel azelőtt. Figyelmükbe ajánlja, hogy a mi elvünk a törvény előtti egyenlőséget jelenti. Győzelemért esd a magyarok istenéhez.

Este 8 órakor gyülekezett össze a 48-as kör helyiségében ismét a párt, itt osztattak ki a fáklyák s itt gyújtattak meg. Innen indult meg az imponans menet, melyhez hasonlóan még láttunk Nagyváradon, a Rákóczy-induló és a „Kossuth Lajos azt izente” hangoztatásával fáklyák fénye mellett, a „Fekete Sas”-hoz, Irányi ideiglenes szállásához.

Itten Kunyhósi üdvözölte Irányit. Beszédjét számtalanszor éljen zaj szakította meg. Elmondotta, hogy a honfi kötelesség teljesítésének legnemesebb jutalma az öndatad, s hogy mindezek dacára egészségi állapotának kockázatásával is megjelent közöttünk, mely hálára kötelez bennünket. Az ő magas alakja tünt fel mindig a jogainkért való örömtelen sivár küzdelemben a lefolyt országgyűlés alatt. Ezért adunk mi halánknak kifejezést ezen fáklyák fényénél. — Fölhözta Cato, Curtius, Krisztus urunk s a 13 aradi vértanú példáját, kik megbaltak elveikért, de tanak mégis diadalra jutottak. Mi is várjuk a gondviselőtől elveink győzelmét s az lesz legfényesebb betükkel leírva történelmünk könyvébe. Mint ezen elvek harcosát ismételve üdvözöljük Irányit. Lelkes éljen hangzott föl Kunyhósi szónoklata után, melyet csak Irányi szavai csillapítottak le.

Irányi nem személyének, hanem elveinek tulajdonítja ezen megtisztelést, ezt ezenkívül barátság, jóindulat és rokonszenv jelének is tekinti, melyet egész lelkéből viszonz; hogy viszonzhassa azt, azért jött ide, nem azért, hogy Bölönyt ajánlja, kinek nincs ajánlata szüksége. E küzdelemben a kormánypárt a hatalomért, mi a 48-as elvekért küzdünk; amaz a köteleket Ausztriával még szorosabba fűzi, mi a függetlenséget óhajtuk. Századok óta tart e küzdelem. Mi a nemzeti párt vagyunk, küzdünk a hazánk függetlenségéért a persónalis unio alapján, küzdünk a renddel párosított szabadságért, a jó létért s a polgárláság kiterjesztéseért. Fegyverünk: az elv, az ervek, nem az erőszak, nem a forradalom. Reméljük a fejedelem beleegyezését, s reméljük, hogy ha odáig kisebbségben voltunk is a többséget kivívjuk a kormánypárti vesztegetések, a kormány ígéretei dacára is, mert ezen kormányban már, mely ígéretét annyiszor megszegte, nem bízhatik a nemzet. Törvényes eszközökkel s a törvény korlátai között vívjuk a nagy harcot, melyhez erőt a kötelesség teljesítésének érzete s a nép megelégedése nyújt. Végül ismét meleg köszönetet szavaz az elveit ért megtisztelésnek. — Irányi beszéde valódi szónoklatai remek volt, mely bevesődött a szívbe, s lángra gyújtotta a lelket. Majdnem minden egyes mondatát kitörő lelkesültséggel éljenzte meg a választók és a nép óriási tömege.

Ezután a tömeg fáklyák fénye mellett a szeretett jelölt: Bölönyi Józsefnak lakására vonult, hol Komlóssy Pál üdvözölte Bölönyt.

A választások előtt.

34 fővárosi, Ferencvárosi választókövetkező nyílt levelet intézte a battonyai kerület választóhoz:

„Alulírottak, mint a fővárosi függetlenségi párt tagjai üdvözlétünket küldjük a battonyai képviselő választó kerület függetlenségi pártu választóinak ama tapin-

tatos s szerenéses választásukhoz, mely szerint képviselőjüket Justh Gyula aradi birtokost jelölték ki.

Örömmel csatlakozunk elvtársaink eme nekünk is kedves jelöléséhez mert mi, kik nevezett képviselő jelöltnek, ugy multját, jelenét, elveit, működési törekvéseit ismerjük; osztatlan lelkesedésünkkel s meleg ajánlatunkkal kísérletjük azon ezél felé, melynél fevga ott a hon-szeretet s Magyarország függetlenségi törekvései előmozdításának nagy munkájához való csatlakozási szándéka Battonyára intette. Eljenek azok, kik elveik képviselőletét illy derék hazafira törekvesnek ruházni. Eljenek a battonyai választó kerület függetlenségi elvi választói. Eljen Justh Gyula a függetlenségi elvek derék bajnoka.”

Alsó-Dabas on a függetlenségi párt jelöltje Konkoly Ferencz.

S.-A.-Ujhely en a függ. párt Blitzman Ferencz építész léptette fel.

Torverkö n Miksa Imre a függetlenségi párt jelöltje.

Választási naptár. Jún. 24 Arad-megye, Bácsmegye, Budapest főváros, Háromszékmegye, Hontmegye, Nagyvárad, — Sepsis.-György, Veszprémmegye, Zala-megye, Szarvas. Júnus 25. Brassóme gye Gyöngyös, Krassó-Szörénymegye, Vasme-gye. — Júnus 26. Bihar-megye, Esztergom-megye, Esztergom város, Pestmegye, Makó. — Júnus 27. Győr városa, Halas, Kézdi-Vásárhely, Pozsony városa, Szeben-megye, Temesmegye, Torontálmegye. — Júnus 28. Arad város, Baranyamegye, Györmegye. — Júnus 30. Debreczen városa, Kiskun-Felegháza — Júnus 2. Pápa város.

Egy programbeszédből.*)

Mind ama gyászos következmények közül, melyek új alkotmányos életünk méhéből ránk támadtak, a jelen kormány uralma a leggyászosabb, mert benne van megtestesítve közéletünk metelye, a köz-erkölcsök megromlása, az önző paterdekék és személyes czélok felülkerekedése. Tisza Kálmán kormányra jutásával megszűnt a meggyőződésnek becsületes küzdelme, megszűnt az elveknek jelentősége a közéletben. A kik az 1867-es alapot megteremtették, abban az ószinte hitben lehetnek, hogy üdvös műnek adnak ítélt. De Tisza Kálmán elvállalta a kormányzatot, miután már nyolce éven át küzdött az ellenzék élén ez alap ellen, megtagadta vallott elveit, mikor szemmelátható tények győzték meg ez alap káros természetéről. De nem a korábbi elvek megváltozása magában az, mi károztatást követel. Mindenkinnek jogában áll bevallani, hogy előbbi véleménye tévedés volt. De Tisza Kálmán sohasem tett ószinte vallomást. Folyton hitgette az országot, hogy régi elveit fenntartotta, hívei hirdették, hogy megnyert hatalmat korábbi törekvéseinek valóstítására fogja felhasználni. Meg kellett győződnünk, hogy ő is amaz államférfiak közé tartozik, kik személyes czéljaikat a közérdek és meggyőződés fölé helyezik, a kik hatalomszomjak kielégítésére megengedhetők tartanak minden gonosz eszközt, minden farfangot és ámitást. Ilyenek látjuk azóta is, a kormányelnök padján mindig tette az ígéretek, hogy mindig megtagadja azokat, folyton a legszebb igazságokat jelentette ki elvben, hogy gyakorlatban ez igazságok ellen cselekedjék.

Ki ellenzékí vezérkorában mindig oly hevesen támadta meg a kiegyezést, ki még mint miniszter is örökön hirdette, hogy Magyarország érdekait Ausztria ellenében erőlyesen megfogja védelmezni, ő lett a bécsi udvar legkedvesebb embere, minden téren meghódolt az osztrák követeléseknek, minden alkuban új áldozatokat dobott oda Magyarországnak meglévő állami jogai-ból, a magyar nemzet szellemi és anyagi

*) Tartotta Miskolczon M e z e i Ernő.

érdekeinek rovására. Az 1867-egység legbüszköbb védelmezői most őt vádolják, hogy az egység eredeti jellegét megromította, őt vádolják, hogy Deák Ferencz jobb szándékát megsemmisítette. Még inkább láttuk Tiszta Kálmán valódi jellemét a boszniai oкупációban, mely a nemzeti akarat legvakmerőbb kijátszásával, minden ünneplés ígéret ellen és a parlament szétosztása után történt meg. Kell-e ennél több!

Másutt alkotmányos viszonyok között! Nem kellene gondolnunk, hogy nálunk a közvélemény, a nyilvános erkölcsi érzet nem bírna semmi befolyással a nemzeti képviselőre, az emberek nyíltan cselekszenek saját jobb meggyőződésük ellenére és Tiszta Kálmán csak azért bír többséggel, mert a parlamentben van még elég ember ki önérdékét vadássza? Magyarország erkölcsi állapotában ez a legveszélyesebb jelenség! Az alkotmányos élet vált volna a szolgátság eszközévé? A mit a bécsi udvar el nem érhetett százados erőszakkal, elérné most alkotmányos törvényeinkkel? A kik az elnyomás alatt megőrizték a szabad polgárok erényeit, most az alkotmányosság nevelésében öltönek fel a szolga természetek bűneit? Mi a régi alkotmányos, szabadságára féltékeny nemzet? Ha ez végleges tény volna akkor kár volna a nemzet megmentéséről beszélni, mert ez a nemzet már meg volna halva!

De hál' istennek nincs úgy! Tanúság reá pártunknak törhetlen ereje és szemmel látható gyarapodása. Ez az egy tény teszi még életteljes valósággá a magyar alkotmányosságot. Még a jelen alkotmányosságnak is az a valódi értéke, hogy terti nyit a függetlenségi párt törekvéseinek, lehetővé teszi folytonos küzdelmünket a romlás végzete ellen.

Az ország bajai léteznek, az ország bajain segítenünk kell. Ha semmi egyéb sem bizonyítaná a függetlenségi párt hitvallását, nem bizonyítaná-e eléggé az, hogy ma már ez az egyetlen párt, mely bajaink gyógyszerét megnevezi, mely elveket hirdeti, melynek programja van. Ez a párt az egyetlen szász part az iszaptengerben, mit ma magyar alkotmányosságunk nevezünk, itt tűnnek föl az örök sziklaalpok, melyeken nemzeti történelmünk felépült. De azt mondják, hogy pártunk elvei kivihetetlenek és forradalomba sodorják az országot. Kivihetetlenek! Ez az egyetlen kifogás, mit ma még halhatunk. Ha ez igaz volna, nem volna ez a legnagyobb vad az alkotmány teremtői ellen, kik azal védelmezték a kiegyezést, hogy ez visszaadta az ország alkotmányos szabadságát és a kiegyezésnek hibáit kifogának tűnni, a nemzet módjában lesz rajtunk alkotmányos uton segíteni! De uraim, mi jobb véleményben vagyunk a fenálló alkotmányos helyzetéről.

Nem kell mondanom, milyen együtgyűlés pártunkat forradalmi szándékokkal gyanúsítani. Ismerjük mi is a magyar

nemzetet és tudjuk, hogy a nemzet nem fog senkiért forradalomba rohamni, ha végső szükség nem kényszeríti reá. Forradalmat épen csak azok idézhetnek elő, kik a nemzetet kétségbeesett választás elé állítják, kik az alkotmányosságot csak saját hatalmuk eszközeként tekintik és a nemzeti megmentés művét alkotmányos uton lehetetlenné kívánják tenni. Mert a magyar nemzet bizonyára nem gyáva nemzet, senki kedvéért nem fog életéről, nemzeti jövőjéről lemondani. De mi nekünk ezúlnk épen az, hogy alkotmányos uton a nemzet sorsát biztossá tegyünk, mi épen azt akarjuk, hogy a forradalmat kikerülhetővé tegyék. Mi nem csak megbizunk a királyi alkotmányos érületében, de tudjuk azt hogy elveink valószínűleg inkább áll a trón érdekében, Magyarország államisága képezi a dynastiának legbiztosabb támaszát. Az új állam alakulások, az egész európai helyzet kényszerítően utalják rá a dynastiát, hogy Magyarországon keressék a monarchia sulypontját. Igen pártunk elveiben teljesen összevágunk a trón és a nemzet érdeke, a nemzeti történelem ut mutatása és az európai helyzet követelése.

Szekelyhid intelligentiája.

Ér-Mihályfalva, június 12.

Szekelyhid mezőváros nagyon sokat köszönhet az ő irigylésre méltó tisztviselői, ügyvédi és orvosi karának s általában a honoratior osztály tagjainak.

Szekelyhid a szellemi műveltség azon magaslatára, melyen ma áll; ő nélkülök évtizedek múlva sem jutott volna még el.

A vidéki mezővárosok Szekelyhidot követésre méltó példányképpé tekinthetik.

A honoratior tagjainak köszönheti Szekelyhid közönsége, hogy alig néhány év alatt alakult Szekelyhidon jelentékeny könyvtárral rendelkező kaszinó, korecsolyázó és csolnak-egylet, fürdő részvénytársulat, takarékpénztár stb. Jelenleg van már könyvnyomdája is. Sőt szervezve van egy oly szini műkedvelő társulat is, mely előadásaival Debreczen vagy Nagy-Várad városának sem válnék szégyenére.

Ezen szini műkedvelő társulat legközelebb a „Falu rosztát” adta elő, melyben a szerepek következő urak és urhölgyek közt voltak kiosztva, u. m.: P. Szabó Endre, Magyar Miklós, Csapó Sándor, Várady Soma, Baranyi Géza, Plehló Antal, Ottlyk György, Balázs János, Darvay Béla, Lestyán Károly, Trocsányi Sámuel, Wachsmann Irén, Galambos Laura, Kósa Lászlóné, Wachsmann Lenke és P. Szabó Endréné.

En magam is több évekig voltam szini műkedvelő társulat tagja, jelen voltam azóta is több műkedvelői előadásokon, de kezdő műkedvelőtől jobb előadást még nem láttam sokkal nagyobb városokban sem.

Nők és férfiak egyaránt saját sze-

őrat és késleltetni az idő haladását, melyet a szellemes hölgy és mamája társaságában töltötte — legalább az első látogatás alkalmával — az illem megengedett.

Midőn végre távozni készült, meg kellett ígérnie, hogy nem feledkezik meg róluk, hanem gyakran felfogja keresni őket, a mit Gyula természetesen a legnagyobb örömmel és készséggel teljesített. Hévvél emelte ajkaihoz Iduna picziny fehér-kacsóit s forró csókot lehelt rája. Aztán távozott.

Nem volt nyugta. Iduna varázsszép-sége annyira elbűvölte lelkét-szívét, hogy minden gondolata csak a bájos hölgy vala s egészen el is feledkezett a szegény Edith-ről, a ki otthon esondos magányában bizonyára aggódva, könyös szemekkel várja a kedves sorokat, a szerelmet kifejező levelet. Mi volt most neki Edith? A szegény, igénytelen arcza leányka a szépség istennőjéhez, az eszményi alakhoz Idunához? . . . Ha egy pillanatra föléllant is lelkében a becsület érzete, a szellemi vonalom, az egyszerű. De nemes szívé Edith iránt, a másik pillanatban már erőt vett rajta újra a csábító érzelmek, az a forró szerelem, mely elszédíté agyát, szárnyát szegé gondolatainak, szellemének s elfeledé, elhanyagolá ígéreiteit, melyeket a boldogtalan leánynak tett . . . Csak egyet érzett, csak egyet tudott, hogy nyugalmát elrabolta az angyali szépség, hogy tönkre van téve boldogsága, jövője, élete.

Mert mit várhat ő? Vajjon remélheti-e egykor Iduna szerelmét? Vajjon az övé lesz-e azon lény, kit szíve egész szerelmével oly hön szeret? . . . Akaratlanul jöttek e kérdések ajkaira s ő elkomorult valahányszor rájuk gondolt.

repkörübbe annyira beletalálták magukat a fürdőház termében felállított csinos szinpadon, a Szekelyhidon még alig látott nagyszámú díszes közönség előtt oly otthonosan mozogtak s szerepeiknek oly szakavatottan feleltek meg, mintha évek óta gyakorolták volna magukat a szini előadásokban.

Szekelyhid ezen szellemi haladásának érdeméből a férfiakkal egyenlő osztályrészt illeti mindenesetre az intelligentiája nő tagjait.

Szekelyhidon is bebizonyult, hogy a nők a társadalmi műveltség és művészet, s általában a szellemi előhaladásnak nélkülözhetetlen tényezői.

K. L.

Nagyhortobágy junius II.

A „Debreczen” politikai és közgazdasági napilap folyó évi 109 számában szerencsém volt Magyar Gábor urnak egy hozzám intézett nyílt levelét olvasni. Valóban örömmel telet el a lelkem azon azért, hogy az általános igen tisztelt érdemes polgári osztályból vállalkozott Magyar Gábor ur a hortobágyi viszonyoknak tollal való elbírálására, mert hiszem (ismervén a közhangulatot) hogy ennek az ideje elérkezett, mindezeknél fogva, mivel az idézett levél nagymérvben foglalkozik csekély személyemmel, teljesítem kedves kötelességemet, s elfogulatlan őszinte nyíltsággal következőkben, felelek meg a nyílt levélre.

Bárki legyen az, a ki nyilvános hivatalra alkotmányos uton megválasztatik, és alkotmányos szabad sajtóval bíró államban szolgál, ha nincs arra elkészülve, hogy ha teiteit bírálják, nemcsak békével tűrje, hanem mint az alkotmányos élet egyik legnemesebb hivatását választóitól el is várja, vagy a sajtó útján jött intelmeket, jó tanácsokat, ha azok az illem határon belül vannak, szívesen fogadja és ha azok jók, kövesse, az ilyen boldogtalan ember közhivatalra nem való; de viszont azon egyén sem, a kinek hivatala viselésénél nem azon ügy ismerete és szeretete, melyet szolgál, és nem azon rendszabályok és országos törvények, melyek arra vonatkoznak — nyújtanak haladási irányt, hanem az attól való kapkodó rebegetés, hogy: „Jaj mit fognak erre vagy arra a dolgomra választóim mondani!” — az ilyen ember lehet, hogy a Bach rendszerben lehetett volna jó Beamter, de a mostani viszonyok között különösen ide a Hortobágyi Matyás helyére — merem állítani — nem volna jó.

Igy fogom én fel minden tiszt állás méltóságát, és amit gondolok, úgy is cselekszem. Tehát köszönöm Magyar Gábor urnak azon minden alkotmányos művelt nemzetek között szokásban levő üdvös eljárását, hogy nemcsak ott, a hol én nem hallom, beszél el nézetét, hanem itt a nyilvánosság terén, ezen közgazdasági lapban is közlé teszi, kérem ezután is így

Elmult egy hét.

Elment Idunáékhoz és ismét a legnagyobb előzékenységgel, a legmelegebb rokonszennvel fogadták. Gyula boldog volt, mert most már remélhette, hogy a bájos hölgy szerelmét nem sokára bírándja. Mindig gyakrabban jöttek össze és minden látogatásnál több időt töltött Gyula Iduna társaságában. Mi sem természetesebb, mint hogy az érzelmek, melyet keblében eddig gondosan elrejtett, szenvedélyt korbácsoltatott és kitörni készült. Nem volt elég ereje, hogy tovább is titkolja szerelmét, meg kellett vallania. De Iduna szívében is nagy változás történt. Ő is érezte, hogy anyján kívül van még egy lény, a kit forró szeretet, a ki elrabolta nyugalmát, és a kinek látása hevesebb dobogásra bírja szívéét. És e lény Gyula volt.

Szerették egymást a tiszta szerelem oadaid hevével. Boldogságukat nem zavarta semmi, csak néha voltak Idunának olyan félelmes sejtelmek, mikor pár pillanatra elkomorultni látta Gyula arcát. Ilyenkor a szerencsétlen Edith emléke jutott eszébe a rezsimai göresösen összerándultak s reszketés fogta elő. De ő lelkizdte zavarát, kiverte fejéből azt a fájdalmas emléket, nehogy megszomorítsa Idunát. Szíve fíjt, tudta, hogy hitlensége miatt Edith el fog vérezni, el fog veszni, mert az a lángoló szerelem, melylyel iránta viseltetett, ha családik előbb vagy utabb, de mindenesetre felemészti magát, érezte, hogy mily bünt követett el, midőn elhagyta könyörtelenül az ég egy nemes lelkű angyalat, de nem tudott semmit tenni, nem parancsolhatott érzelmeinek, mert minden boldogsága, egész életének nyugalma, jövőjének

cselekedni. Ez a mód hasznosabb és illemesebb is mint az utszéli ragalmazással fajúlo elbeszélések.

Bocsásson meg a tisztelt olvasó, nem örömmel untatom soraim olvasásával, de mivel az idézett levél kevésbé közgazdasági érdekű, mint személyeskedés, egy kevésbé ezen kérdéshez hozzá kell szólnom.

Arra nézve hogy a Magyar Gábor ur állítólag egyéves csikóját idősebbnek mondta, ez a családias nemcsak engem ért, hanem azon szakértőket is, a kikkel ott a helyszínen ellenében megvizsgálatni méltóztatott. Oka ennek, a természetellenes túlfeljelettség volt, és Magyar Gábor ur helyesen idézi az akkori mondatomat, hogy tévedni emberi dolog. Többen tévedtünk. A hazaküldött, — rübszégéről igen gyanus lovára csak annyit jegyzek meg, hogy midőn Magyar Gábor ur a gazdasági intézetben lovát megvizsgálatatta, szóval megkapta rá a magyarázatot, de az írásbeli bizonylatot — melylyel én ellenem csupán jóakarattól vádolólag akart fellépni nem adták ki és Magyar Gábor ur maga mondta el, hogy mi az oka ennek az én tévedésemnek; az ugye, hogy vizsgálo góresóvünk nincsen; no lássa ilyen az az agyonvert más csikójának sorsa is. Vizsgáljuk kissé ezt is.

Országos törvény van arra, hogy a ragályos járványokkal vagy nem járvány szerű de ragályos betegségekkel miként kell elbánni. Ezen változtatni nincs jogába a t. közgyűlésnek annál inkább nincs a tekintetes tanácsnak, és legkevésbé van az intéző bizottságnak. A hatóságnak annyi a feladata: öröködni, hogy a törvény szigorúan hajtassék végre, és végrehajtatni, ha a szakértők megállapították a bajt, ott és azonnal a hol a baj találtott különösen a takonykórna. Ebből kifolyólag annál inkább nincsen joga Magyar Gábor urnak tanító leeztek adni, akkor, ha a törvény keretén belül járunk el, ha ha pedig túlléptünk azon, a kapitányi hivatal kötelessége meginteni érte, sőt utóvizsgálatot tartani, és ha a tulajdonosnak kárt tettünk, az okozott kárt velünk megfizetni. Ennyi a mit mondani akartam ehez a három állítólag tudománytalanságonra vonatkozó állításra.

A mi pedig tisztelt Magyar Gábor urnak a többi személyemre szórt gyanúsításait illeti, azokra annyi az én szerény megjegyzésem, hogy azok nem azért lettek meg, hogy kilettek nyomtatva, hanem azon esudalkozom végtelenül, hogy t. Magyar Gábor ur, a ki a személyeskedésnek és ragalmazásnak, megtámadásoknak ugy a társadalmi mint a közügyek terén szóval oly nagy mestere, pennájával ezen a téren oly szük markusagot tanusit; azon intelmet pedig, hogy az engem fizető polgárságot ne gunyoljam, kétem ugyan de ha jó akarattól jött köszönöm, azonban annak igazsága ellen határozottan óvást teszek, sőt kijelentem, hogy azt gunyának csak a roszakarat veheti épen úgy mint

az országos párt
renni a haladó
rainnak soha se
sem szándékos g
jótanácsok, mely
gerjessenek kis
olyan jó tanács
vedésekre is rá
kötelességem, te
után is, mert é
leplezetlen igaz
fizetnek, a kine
szolgálom.

Mivel pedig
arra vannak hi
töltük be azok
Gábor ur ros z
velének minden
hasznoló medor
nem is fogok, e
több olyan, a
ges, ha t. szerk
milag nehány
is vessem, bec
is bebizonyitom
szonyokat azok
hasznait elvezik
lenczven sem is
ban bezárásul
idézett vers neu
találólóg lett a
mészáros nemes
szarvasmarháka
boldogot boldog
azok az ő érde
ha azoknak üte
idézett levél is
gán viseli jelle
szavainak: En
embereket. Ova
tenni azon ráu
len is, hogy é
bármit is a sen
sásánál eszemb
rosróli mese, a
szolga kérdezte
leakarta útni:
hova néz? Ama
A fiu megnyug
felek én kezdő

Ohajtom,
eses lap hasábj
dekló levelek,
írányban, hogy
személyes vede
eltöltöni azt a
dászát hasznára
Azoktól p
leg fogadták, b
eszanatot kérek
urannak pedig
mes, szófogadó

U J D

* 50 év
zsef helybeli v
pelte tanítói p
leumát, mely
keresztel lön
ref. kistemplom
nem egészen
nepeltet a tan
lekemelő ének
nyörű orgonáz
m e t h y Lajo
a ref. egyház
serleget, szép
holnap egész
gunk. — Maj
tartott hosszal
agg tanító m
Megható volt
szűnő hangzede
megő beszon
véget ért. —
isten sokáig é
rök harezosát.
karnak s a h

* Felh
Mindazon vol
érettségi vizsg
lában az 1861
jain tették le,
június 30-án t
val ígértet tal
Debreczenben
felkérjük, hog
összejövetelre
4 óraker Deb
vendéglőben n
alólirottak va
alólegesen ér
reocen, június
Szállási Káro
kir. aljárás b
váry István b
megjelenő lap
tisztellettal fel

* A d

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A szerelem átka.

Beszély.

3)

Ij. Vánocza Minálytól.

Gyalog indult haza. A reggeli hideg levegő jót tett, a szalongo hópelyhek hizelegve csökdestak láztól kipirult arcját. Egy kávéházba tért, de csakhamar távoznia kellett, mert nem volt nyugodalma, szíve onnan is kergette . . . Lakására ért, ledőt a pamlagra, lezárta pillát, aludni akart, mindhiába! Az álmat elűzte a sziv vágya és sohasem érzett szenvedély vihára dulta fel keblét . . . Szegény Edith eszébe sem jutott, mi volt jelentéke. egyszerű arcza a bővülő szépség csábáihoz! Alig várta a delet, hogy látogatást tehessen Idunáéknál. Hollósyné megbívt s jogot adott arra, hogy a balon kívül is beszélhessen a kedves leánnyal.

Gyula szerelmes volt. Az érzelmek egy pillanat alatt tűzbe borítá szívéét, nagy lobbot vetett a láng és égette egész lényét. Nem tudott magán uralkodni e csabos szenvedély rabja lön, mely hatalmába keríté.

Kinos izgatottság közt telt el minden pillanat, míg a várva várt óra e rkezett. Egy bérkocsiba veté magát és Idunáék lakására hajtatott . . .

A legszívelesebb fogadtatásra talált. Hollósyné biztositá a rokonszennről, melylyel iránta viseltetett. Iduna kedves volt s annyi bájjal és szellemmel csevegett, hogy Gyula szerette volna megállítani az

